

Eiropas Sociālais fonds izglītībai

Profesionālās izglītības attīstības aģentūras ziņu izdevums 2006/8

AKTUALITĀTE

Izsludināti divi projektu konkursi

PIAA direktore Dita Traidās un Rīgas Tehniskās universitātes rektors Ivars Knēts paraksta līgumu par ESF līdzfinansēta projekta uzsākšanu

21. septembrī PIAA izsludināja atklāto konkursu projektu iesniegumiem divās ESF aktivitātēs.

Līdz 21. novembrim var iesniegt projektus ESF aktivitātē 3.3.6.1. „Pedagoģiskās korekcijas programmu attīstība un ieviešana”. Tajos var plānot pedagoģiskās korekcijas vai izlīdzinošo programmu/kursu izstrādi un īstenošanu jauniešiem ar zemu pamatprasmju un zināšanu līmeni, pasākumus, kas veicina darba un sociālo prasmju uzlabošanu jauniešiem no nelabvēlīgām vai nabadzīgām ģimenēm, kā arī papildu apmācības jauniešiem, kas mācās pedagoģiskās korekcijas vai arodizglītības programmās. Pieļaujama arī pedagogu kvalifikācijas paaugstināšana un mācību metodisko materiālu sagatavošana.

Projektus var iesniegt tiešās vai pastarpinātās valsts pārvaldes vai citas valsts iestādes un LR reģistrētas juridiskās personas. Kopējais pieejamais finansējums šajā konkursā ir 360 512,30 latu. Projekta izmaksas var plānot 2000 – 65 000 latu apmērā.

Savukārt līdz 22. novembrim projektus var iesniegt ESF aktivitātē 3.3.7. „Jauniešu ar speciālām vajadzībām integrēšana izglītības sistēmā”. Projektos var plānot sociālo un darba iemaņu attīstīšanu jauniešiem ar speciālām vajadzībām, surdotulku un pedagogu tālākizglītību darbam integrētajās klasēs/grupās un speciālajās izglītības iestādēs. ESF līdzekļi paredzēti arī individuālo apmācības programmu izveidei, kā arī mācību metodisko materiālu izstrādei.

Projekta iesniedzējs var būt tiešās vai pastarpinātās valsts pārvaldes iestāde, cita valsts iestāde, LR reģistrēta juridiskā persona vai individuālais komersants. Kopējais pieejamais finansējums šajā konkursā ir 384 528,16 latu. Minimālās viena projekta izmaksas var būt 2000 latu, savukārt maksimālās – 50 000 latu apmērā.

Abās aktivitātēs ESF finansējums ir 80 % no projekta kopējām attiecināmām izmaksām, bet 20 % veido nacionālais finansējums. Viena projekta īstenošana var ilgt 4 – 17 mēnešus.

JAUNUMI

Apstiprina operacionālās programmas

29. augusta Ministru kabineta sēdē apstiprināta pēdējā no trim ES fondu operacionālajām programmām 2007. – 2013. gadam: „Cilvēkresursi un nodarbinātība”. Līdz ar to visi trīs ES fondu plānošanas stratēģiskie dokumenti nākamajai septiņgadei ir guvuši valdības akceptu.

Cilvēkresursu un nodarbinātības programmas ieviešanai no ESF paredzēts finansējums 457 017 922 eiro. Gandrīz 56 % no kopējā finansējuma plānots novirzīt izglītības un zinātnes atbalstam.

Jaunas ESF nacionālās programmas

Šovasar ir uzsākta divu ESF nacionālo programmu īstenošana.

Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūra ESF nacionālās programmas „Pedagogu tālākizglītības metodiskā tīkla un nodrošinājuma izveide” ietvaros īsteno projektu „Pedagogu tālākizglītības tīkla izveide”. Paredzēts izstrādāt pedagogu tālākizglītības programmu, sagatavot ieteikumus pedagogu profesionālās karjeras attīstībai. Projekta ieviešanas finansējums ir 800 000 latu. No tiem 75 % jeb 600 000 latu ir ESF finansējums.

Ieslodzījuma vietu pārvalde realizēs ESF nacionālās programmas „Pedagoģiskās korekcijas īstenošana ieslodzījuma vietās” projektu „Pedagoģiskās korekcijas pasākumu īstenošana ieslodzījuma vietās”. Tā laikā plānots izstrādāt, apobēt un ieviest metodiski un organizatoriski pielāgotas pedagoģiskās korekcijas programmas ieslodzītājiem. Finansējums nacionālās programmas ieviešanai ir 1 200 000 latu. 75 % jeb 900 000 latu ir ESF finansējums.

Kā saņemt līdzekļus no valsts budžeta projektu īstenošanai izņēmuma aktivitātēs

Jau vairāk kā gadu spēkā ir kārtība, kas ESF izņēmuma aktivitātēs piedāvā iespēju struktūrfonda līdzfinansētā projekta īstenošanai saņemt no valsts budžeta līdzekļiem projekta īstenošanai nepieciešamo priekšfinansējumu un līdzfinansējumu. Ja sākotnēji par šo iespēju bija daudz jautājumu un neskaidrību, tad tagad 2006. gada 27. jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr. 546 „Kārtība, kādā valsts budžetā plāno līdzekļus Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai un veic maksājumus” piedāvā skaidru mehānismu, kādā veidā projekta īstenošana saņem līdzekļus no valsts budžeta projektu īstenošanai izņēmuma aktivitātēs.

Izglītības jomā ir vairākas ESF atklātu konkursu izņēmuma aktivitātes:

- 3.3.6.1. „Pedagoģiskās korekcijas programmu attīstība un ieviešana”,
- 3.3.7. „Jauniešu ar speciālām vajadzībām integrēšana izglītības sistēmā”,
- 3.2.5.2. „Atbalsts akadēmiskā personāla un profesionālās izglītības pedagogu tehnoloģiskai praksei uzņēmumos, skolotāju un akadēmiskā personāla pedagoģisko, profesionālo, tehnoloģisko un informācijas tehnoloģijas kompetenču paaugstināšanai”,
- 3.2.1. „Izglītības programmu uzlabošana sākotnējā profesionālajā izglītībā ekonomikai svarīgās nozarēs” (izņēmuma nosacījumi attiecas tikai uz pašvaldību iestādēm),
- 3.2.6.3. „Atbalsts mācību prakses īstenošanai profesionālās izglītības un augstākās izglītības studentiem” (izņēmuma nosacījumi attiecas tikai uz pašvaldību iestādēm).

Projektu ieviešana šajās aktivitātēs atšķiras no citu ESF projektu ieviešanas, tāpēc ceram, ka turpmākais finansēšanas shēmas apraksts palīdzēs projektus ieviešanai pietiekami labi sagatavoties un saplānot projekta ieviešanu, lai tā notiktu bez aizķeršanās.

Kādā veidā projekta īstenošana saņem līdzekļus no valsts budžeta projektu īstenošanai izņēmuma aktivitātēs?

Lai no valsts budžeta varētu saņemt

E. Kivriņa, PIAA Projektu atbalsta nodaļas vadītāja:

Ir prieks redzēt, ka aizvien plašāks klāsts organizāciju un iestāžu sagatavo un piesaka savus projektus PIAA izsludinātajos projektu konkursos. Tajā pašā laikā dati rāda, ka salīdzinoši mazāku daļu projektu īsteno pašvaldības, to iestādes un tā dēvētie citi projektu īstenoņi (juridiskās personas, kas nav valsts vai pašvaldību iestādes).

Ja agrāk projektu iesniedzēju mazo aktivitāti skaidroja ar informācijas trūkumu, tad tagad aktuāls ir kļuvis jautājums par projekta īstenošanai nepieciešamā līdzfinansējuma un priekšfinansējuma nodrošināšanu. Praksē bieži sastopama situācija, kad projektu iesniedzējam, kas nav valsts budžeta iestāde, projektu īstenošanai pieejamie resursi ir ierobežoti. Turklāt priekšroku savu līdzekļu izlietojumā projektu iesniedzēji nereti dod investīcijām infrastruktūras modernizācijas projektos, nevis ESF līdzfinansētos projektos. Līdzekļu trūkums ir arī viens no faktoriem, kāpēc daudzas brīnišķīgas projektu idejas pagaidām vēl nav īstenotas.

Finansēšanas mehānisms izņēmuma aktivitātēs izstrādāts, lai sniegtu papildu atbalstu valstij nozīmīgās jomās. Ar šo mehānismu ir radīta vēl viena iespēja realizēt daudzas inovatīvas idejas, kurām nereti ir grūtāk saņemt līdzfinansējumu. Tām iestādēm, kurām ir grūtības pašām nodrošināt pietiekamu projekta līdzfinansējumu un priekšfinansējumu, tā ir izdevība iesaistīties ESF projektu īstenošanā, saņemot nepieciešamos līdzekļus no valsts budžeta.

līdzekļus projektu īstenošanai, darbību secība ir šāda:

- pēc līguma par projekta īstenošanu noslēgšanas ar PIAA projekta iesniedzējs slēdz atsevišķu līgumu ar Izglītības un zinātnes ministriju (IZM) par projekta īstenošanai nepieciešamo maksājumu veikšanu;
- saskaņā ar maksājumu veikšanas līguma un Ministru kabineta noteikumu nosacījumiem, projekta iesniedzējs regulāri iesniedz rēķinu un to pamatojošo dokumentu kopijas IZM;
- IZM pārbauda rēķinu atbilstību projekta iesniegumam un pārskaita projekta īstenošanai nepieciešamos līdzekļus uz kontu Valsts kasē;
- no saņemtajiem līdzekļiem projekta īstenošana apmaksā projekta īstenošanas izdevumus.

Ar kādām grūtībām pašvaldībām un citiem struktūrfonda projekta iesniedzējiem, kas nav valsts budžeta finansētas iestādes, jārēķinās, īstenojot projektus izņēmuma aktivitātēs?

- 1) projekta īstenošanai jāparedz lielāks administratīvais darbs:
  - ja citās aktivitātēs projekta iesniedzējam bija jāslēdz līgums tikai ar PIAA par pro-

jekta īstenošanu, tad tagad jāslēdz arī līgums ar IZM par projekta īstenošanai nepieciešamo maksājumu veikšanu;

- ja līdz šim bija jāslēdz progresu ziņojumi un struktūrfonda pieprasījumi un tie jāiesniedz tikai PIAA, tad tagad lielu daļu finanšu dokumentu būs jāiesniedz pārbaudei arī IZM, lai saņemtu projekta īstenošanai nepieciešamos valsts budžeta līdzekļus;
- 2) Plānojot projekta finanšu plūsmu, jāņem vērā, ka līdzekļu aprītei būs nepieciešams ilgāks laiks nekā citiem projektiem. Lai laicīgi veiktu projektā paredzētos maksājumus, dokumentu kārtošanu vajadzēs uzsākt savlaicīgi. Jāņem vērā, ka papildu laiks būs nepieciešams rēķinu un pamatojošo dokumentu kārtīgai sagatavošanai un nosūtīšanai IZM, to izskatīšanai, kā arī valsts budžeta līdzekļu pārskaitīšanai uz projekta īstenošanai atvērto kontu Valsts kasē. Tikai pēc tam projekta īstenošana varēs veikt maksājumus no saņemtajiem līdzekļiem.

Jāpiebilst, ka Ministru kabineta noteikumi paredz iespēju projekta īstenošanai veikt projekta realizēšanai nepieciešamos maksājumus no saviem līdzekļiem pirms IZM ir pārskaitījusi valsts budžeta

līdzekļus uz projekta saņēmēja kontu. Līdz ar to, ja projekta īstenotājam nepieciešams veikt steidzamu maksājumu vai arī projekta īstenotājs uzskata par lietderīgāku kādu projekta daļu ieviest par saviem līdzekļiem, negaidot pārskaitījumu no IZM, ir iespējams projekta maksājumus veikt no projekta īstenotāja līdzekļiem.

Kā jārikojas, ja projekta īstenotājs jau ir veicis projekta maksājumus no saviem līdzekļiem pirms IZM ir pārskaitījis valsts budžeta līdzekļus uz projekta saņēmēja kontu?

- Projekta īstenotājam jāvēršas IZM ar rēķinu un pamatojošo dokumentu kopijām,
- pēc rēķina pārbaudes IZM pārskaita valsts budžeta līdzekļus uz projekta īstenotāja kontu Valsts kasē.

Noteikti jāatceras, ka šādā situācijā projekta īstenotājam līdz ar rēķinu IZM jāiesniedz arī lūgums sniegt apstiprinājumu, kas ļauj projekta īstenotājam no Valsts kases kontā ieskaitītajiem valsts budžeta līdzekļiem atjaunot līdzekļus projekta īstenotāja kontā. Bez apstiprinājuma Valsts kase var neļaut projekta īstenotājam veikt attiecīgo darbību.

Kam jāpievērš īpaša vērība?

Jau no projekta sākuma nepieciešams ļoti rūpīgi un pareizi sagatavot maksājumu

pamatojošos dokumentus. Jāpievērš uzmanība:

- dokumentu atbilstībai projekta iesniegumam,
- tam, vai izmaksas ir attiecināmas.

Jau pirmos rēķinus un to pamatojošo dokumentu kopijas, to atbilstību projekta iesniegumam rūpīgi pārbaudīs IZM. Lai gan IZM būs pārbaudījis maksājumu dokumentus un veikusi pārskaitījumu uz projekta īstenotāja kontu Valsts kasē, tas nenozīmē, ka izmaksas automātiski tiek atzītas par attiecināmām. Gala slēdzienu par izmaksu attiecināmību sniedz PIAA, pārbaudot progresu ziņojumus un struktūrfonda pieprasījumus. Visā projekta īstenošanas laikā projekta iesniedzējs ir atbildīgs par maksājuma dokumentu pareizu noformēšanu un izmaksu attiecināmību.

Lielākām pašvaldībām grūtības varētu radīt maksājumu administrēšanas un projekta ieviešanas modeļa ieviešana un koordinēšana tās struktūrvienību starpā. Ieteicams projektu iesniedzējiem jau projekta iesnieguma izstrādāšanas stadijā noskaidrot, kāds būs projekta īstenošanas mehānisms pašvaldībā.

Taču, neskatoties uz iepriekš minētajām grūtībām, īstenojot projektus izņēmuma aktivitātēs, tās visas ir pārvaramas. Iegūtā pieredze noteikti būs noderīga sekmīgai struktūrfonda līdzfinansēto projektu īstenošanai.

Jāapliecina projektu rezultātus

Lai apliecinātu projekta īstenošanas gaitā sasniegtos rezultātus, ESF finansējuma saņēmējiem kopā ar starpposma projekta īstenošanas vai noslēguma ziņojumu ir jāiesniedz PIAA dokumenti, kas apstiprina rezultātu esamību.

Dažādās aktivitātēs nepieciešami atšķirīgi apliecinājuma dokumenti. Iesniedzamo dokumentu saraksts ir PIAA mājas lapā www.piaa.gov.lv/esf sadaļā *Dokumenti*.

Aktualizētas ziņojumu un atskaišu veidlapas

2006. gada 13. septembra sanāksmē Eiropas Sociālā fonda Vadības komiteja izskatīja un apstiprināja grozījumus pielikumos līgumam par atklāta konkursa projekta īstenošanu.

Grozītas ir:

- progresu ziņojuma par pārskata periodu veidlapa,
- statistiskās atskaites veidlapa,
- noslēguma ziņojuma veidlapa.

Aktualizētās veidlapas ir PIAA mājas lapā www.piaa.gov.lv/esf sadaļā *Dokumenti*.

Turpmākajā projekta īstenošanas gaitā nepieciešams aizpildīt un iesniegt jaunās veidlapas.

JAUNUMI

Izdoti Eiropas Sociālā fonda projektu katalogi

PIAA ir izdevusi **Projektu katalogu divās daļās, kurā ir iespēja iepazīties ar 2004. gadā izsludināto atklāto konkursu apstiprinātajiem projektiem.**

Katalogā kopumā aptverta informācija par 270 projektiem sešās ESF aktivitātēs:

- 3.3.6. Pedagoģiskās korekcijas programmu attīstība un ieviešana;
- 3.3.7. Jauniešu ar īpašām vajadzībām integrēšana izglītības sistēmā;
- 3.2.7.2. Profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumi izglītības iestādēs;
- 3.2.3.2. Studiju programmu īstenošana un studiju procesa kvalitātes uzlabošanas dabaszinātņu un tehnoloģiju ietilpīgās nozarēs;
- 3.2.4.2. Izglītības programmu uzlaboša-

na sākotnējā profesionālajā izglītībā ekonomikai svarīgās nozarēs;

- 3.2.6.3. Atbalsts mācību prakses īstenošanai profesionālās izglītības un augstākās izglītības studentiem.

Līdzšinējā struktūrfondu ieviešanas divu gadu pieredze rāda, ka projektu iesniedzēji un īstenotāji apgūst struktūrfondu projektu vadības specifiku un projektu kvalitāte acimredzami uzlabojas. Domājams, ka katalogā minētie projektu pieredzes piemēri un sasniedzamo rezultātu idejas dos ierosmi jauniem projektiem, kā arī iedvesmos ESF projektu īstenotāju pulkam pievienoties jaunus dalībniekus, tādējādi uzlabojot izglītības kvalitāti un izglītošanās iespējas Latvijā.

Par iespēju saņemt katalogu varat

interesēties PIAA, Valņu ielā 1, Rīgā vai arī zvanot pa tālruni: 7814326.

Projektu grozījumu veikšanai – jauna kārtība

Kopš 2006. gada 1. jūlijā stājusies spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 545 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina struktūrfondu ieviešanu un grozījumu izdarīšanu plānošanas dokumentos”, ir ieviestas dažas izmaiņas grozījumu veikšanā pēc līguma par projekta īstenošanu noslēgšanas. Īpaši tas skar kompetences sadalījumu grozījumu izskatīšanā un apstiprināšanā atklātu konkursu projektiem, kas samazina ierosināto projekta grozījumu izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas sarežģītību un ilgumu.

Tāpat kā līdz šim struktūrfonda finansējuma (SFF) saņēmējs iesniedz PIAA aizpildītu projekta grozījumu pieprasījuma veidlapu (gan projekta grozījumu pieprasījumu, gan līguma grozījumu pieprasījumu veidlapu elektroniskās versijas ir PIAA mājas lapā www.piaa.gov.lv/esf sadaļā *Dokumenti* –> *Jaunumi*).

SFF saņēmējs grozījumu pieprasījumu var sagatavot arī brīvā formā, obligāti neizmantojot projekta vai līguma grozījumu pieprasījumu standarta veidlapas, gadījumos, kad ierosinātie grozījumi skar:

- SFF saņēmēja pamatdatus (kontaktinformāciju un bankas rekvizītus);
- līgumā noteikto pārskata periodu maiņu;
- ziņojumu, atskaišu, struktūrfonda pieprasījumu iesniegšanas termiņu maiņu;
- projekta atbildīgo amatpersonu vai par finansēm atbildīgo amatpersonu maiņu, kā arī projekta īstenošanas vai administrēšanas personāla maiņu;
- izmaiņas SFF saņēmēja iesniegtajā aptaujas lapā par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) piemērošanu.

Lēmumu par SFF saņēmēja ierosināto projekta grozījumu apstiprināšanu vai noraidīšanu savas kompetences ietvaros var pieņemt vai nu PIAA, vai Izglītības un zinātnes ministrija (IZM).

ATKLĀTA KONKURSA PROJEKTA GROZĪJUMI

- a) **lēmumu pieņem PIAA**, ja atklāta konkursa projekta/līguma grozījumi:
- attiecas uz:

- SFF saņēmēja pamatdatiem (kontaktinformāciju un bankas rekvizītiem, izmaiņām SFF saņēmēja iesniegtajā aptaujas lapā par PVN piemērošanu);
- līgumā noteikto pārskata periodu un/vai ziņojumu, atskaišu, struktūrfonda pieprasījumu iesniegšanas termiņu maiņu;
- vai neskar:
  - projekta mērķa maiņu;
  - struktūrfonda finansējuma saņēmēja maiņu;
  - projekta ieviešanas termiņa maiņu;
  - sagaidāmo rezultātu maiņu;
  - audītājamo vērtību maiņu;
  - izmaiņas kopējo attiecināmo izmaksu summā;
  - izmaiņas kopējo attiecināmo izmaksu summas sadalījumā pa gadiem plānojumā.

Pēc grozījumu pieprasījuma saņemšanas, izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas PIAA sagatavo un nosūta SFF saņēmējam atbildes vēstuli. SFF saņēmēja iesniegtos grozījumus var apstiprināt pilnībā, daļēji vai arī var pilnībā noraidīt. Par to grozījumu pieprasījuma daļu, kurā informācija ir nepilnīga un/vai neprecīza SFF saņēmējam var pieprasīt jau iesniegtās informācijas papildinājumus/precizējumus.

b) PIAA pozitīva atzinuma gadījumā lēmumu pieņem IZM

, ja atklāta konkursa projekta grozījumi:

- neattiecas uz SFF saņēmēja pamatdatiem,
- vai skar:
  - projekta mērķa maiņu;
  - struktūrfonda finansējuma saņēmēja maiņu;
  - projekta ieviešanas termiņa maiņu;
  - sagaidāmo rezultātu maiņu;
  - audītājamo vērtību maiņu;
  - izmaiņas kopējo attiecināmo izmaksu summā;
  - izmaiņas kopējo attiecināmo izmaksu summas sadalījumā pa gadiem plānojumā.

Pēc grozījumu pieprasījuma saņemšanas PIAA izvērtē iesniegto grozījumu pieprasījumu un pozitīva atzinuma gadījumā iesniedz to IZM lēmuma pieņemšanai. IZM pieņem lēmumu par grozījumu apstiprināšanu vai noraidīšanu un informē par to PIAA, kas pēc IZM lēmuma par

grozījumu apstiprināšanu saņemšanas izdara atbilstošus grozījumus līgumā, sagatavojot divpusēji parakstāmus līguma grozījumus, un informē par to SFF saņēmēju. Ja IZM ir pieņēmusi lēmumu par ierosināto projekta grozījumu noraidīšanu vai ir nepieciešami SFF saņēmēja sākotnēji iesniegtās informācijas precizējumi vai papildinājumi, PIAA par to informē SFF saņēmēju.

NACIONĀLĀS PROGRAMMAS PROJEKTA GROZĪJUMI

- a) **lēmumu pieņem PIAA**, ja nacionālās programmas projekta/līguma grozījumi attiecas uz SFF saņēmēja pamatdatiem (kontaktinformāciju un bankas rekvizītiem, SFF saņēmēja iesniegto aptaujas lapu par PVN piemērošanu).

Pēc grozījumu pieprasījuma saņemšanas, izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas PIAA sagatavo un nosūta SFF saņēmējam atbildes vēstuli. SFF saņēmēja iesniegtos grozījumus var apstiprināt pilnībā, daļēji vai arī pilnībā noraidīt. Par to grozījumu pieprasījuma daļu, kurā informācija ir nepilnīga un/vai neprecīza SFF saņēmējam var pieprasīt jau iesniegtās informācijas papildinājumus/precizējumus. Apstiprinājuma vēstules kopiju saņem arī IZM.

b) PIAA pozitīva atzinuma gadījumā lēmumu pieņem IZM

, ja nacionālās programmas projekta grozījumi neattiecas uz SFF saņēmēja pamatdatiem.

PIAA izvērtē iesniegto grozījumu pieprasījumu un pozitīva atzinuma gadījumā iesniedz to IZM lēmuma pieņemšanai. IZM pieņem lēmumu par grozījumu apstiprināšanu vai noraidīšanu un informē par to PIAA.

Pēc IZM lēmuma par grozījumu apstiprināšanu saņemšanas PIAA izdara atbilstošus grozījumus līgumā par nacionālās programmas projekta īstenošanu, sagatavojot trīspusēji parakstāmus līguma grozījumus, un informē par to SFF saņēmēju. Ja IZM ir pieņēmusi lēmumu par ierosināto projekta grozījumu noraidīšanu vai ir nepieciešami SFF saņēmēja sākotnēji iesniegtās informācijas precizējumi vai papildinājumi, PIAA par to informē SFF saņēmēju.

Kopš 2004. gada Latgales reģionā kopumā ir apstiprināti 54 ESF līdzfinansēti projekti visās līdz šim izsludinātajās aktivitātēs. Ieguldījums izglītības attīstībā sasniedz 2,6 milj. latu. No tiem gandrīz 2 milj. latu sedz ESF. Visvairāk Latgalē īsteno projektus izglītības programmu uzlabošanai, profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumu īstenošanai, kā arī pedagogu izglītošanai. Viesojamies četrās Latgales skolās, lai iepazītos ar projektu īstenošanas pieredzi, dalītos atziņās par projektu pieredzi un sasniegtajiem rezultātiem.

Ieguvums gan skolēniem, gan pasniedzējiem

Viktors Indričāns, direktora vietnieks, projektu vadītājs:

Projekta pirmās kārtības meklējami jau 2001. gada ziemā, kad mēs visi Malnavas koledžas tehniskie pasniedzēji sanācām kopā, lai spriestu, kā turpmāk strādāt un ar ko piesaistīt jauniešus Malnavai. Izvērtējām savas stiprās un vājās puses un nolēmām attīstīt Autotransporta izglītības programmu.

Šajā laikā radās iespēja iesaistīties *Phare* programmā. Tās ietvaros kopā ar savu kolēģi, piesaistot nozares speciālistus un konsultantus, izstrādājām projektu vācu valodā un ieguvām 500 tūkst. EUR lielu finansējumu. Izstrādājām izglītības programmu „Autotransports” un aizvien to attīstām, piesaistot līdzekļus no dažādām programmām un fondiem. 2004. gadā sācām izmantot arī ESF iespējas.

Lai mācītos paši un varētu mācīt bērņus, mums ir vajadzīgas divas lietas: pirmkārt, metodiskie materiāli un, otrkārt, ma-

teriali tehniskā bāze. Materiāli tehniskā bāzē gandrīz jau esam pilnībā nodrošinājuši. Tagad tā ir viena no labākajām Latvijā. Līdz ar to šī ESF projekta mērķis bija izveidot metodiskos materiālus. Vajadzīga ir gan teorētiskā literatūra, gan darba burtņicas. Nepieciešama specifiskā informācija, kuru Latvijā grūti iegūt. Pieejamā mācību literatūra ir novecojusi, turklāt trūkst materiālu latviešu valodā.

Mums ir ļoti zinoši pasniedzēji. Kopīgi veidojam mācību grāmatu. Izmantojam pat dažādās izstādēs savāktu informāciju, kā arī firmu piedāvāto „iepazīšanās informāciju” par konkrētām viņu piedāvātajām iekārtām. Sagatavotais mācību materiāls būs ļoti liels ieguvums gan audzēkņiem, gan pasniedzējiem.

Projekta nosaukums:

Izglītības programmas „Autotransports” profesionālo priekšmetu saturu uzlabošana, mācību metodisko materiālu izstrāde un spekkursa „Dīzeļmotoru barošanas sistēmas uzbūve un tehniskā apkope” ieviešana mācību priekšmetos „Iekšdedzes motori” un „Automobiļu tehniskā apkope un diagnostika” Malnavas koledžas profesionālajā vidusskolā

Projekta īstenotājs: Malnavas koledža

Projekta mērķgrupa:

Malnavas koledžas profesionālās vidusskolas autotransporta mehāniķu specialitātes audzēkņi

Projekta īstenošanas laiks: 12 mēneši

Projekta izmaksas: 60 170 LVL

ESF finansējums: 45 127,5 LVL

Plānotie rezultāti:

- 160 jauniešiem iespēja apgūt izvēlēto specialitāti uzlabotā izglītības programmā
- noorganizētas 3 mācību ekskursijas uz Latvijā lielāko autorizēto autorizāciju uzņēmumiem, lai iepazītos ar modernāko automobiļu diagnostiku un apkopi
- izstrādātas mācību prakšu programmas un mācību metodiskie materiāli
- iegādāts mācību klašu tehniskais aprīkojums
- ieviests spekkurss „Dīzeļmotoru barošanas sistēmas uzbūve un tehniskā apkope” mācību priekšmetā „Iekšdedzes motori”
- veicināta automehāniķu sagatavošanas kvalitāte, efektivitāte un pieejamība Latgales reģionā

4. autotransporta kursa audzēkņi iepazīst projektā iegādāto dīzeļmotoru sūkņu pārbaudes kompleksu

teriali tehniskā bāzē. Materiāli tehniskā bāzē gandrīz jau esam pilnībā nodrošinājuši. Tagad tā ir viena no labākajām Latvijā. Līdz ar to šī ESF projekta mērķis bija izveidot metodiskos materiālus. Vajadzīga ir gan teorētiskā literatūra, gan darba burtņicas. Nepieciešama specifiskā informācija, kuru Latvijā grūti iegūt. Pieejamā mācību literatūra ir novecojusi, turklāt trūkst materiālu latviešu valodā.

Mums ir ļoti zinoši pasniedzēji. Kopīgi veidojam mācību grāmatu. Izmantojam pat dažādās izstādēs savāktu informāciju, kā arī firmu piedāvāto „iepazīšanās informāciju” par konkrētām viņu piedāvātajām iekārtām. Sagatavotais mācību materiāls būs ļoti liels ieguvums gan audzēkņiem, gan pasniedzējiem.

Īstenojot pirmo projektu *Phare* programmas ietvaros, ieguvu apjaušmu par to, kas īsti ir projekts, kā tas izstrādājams, koordinējams un īstenojams. Kad sākās ESF projekti, iegūtā pieredze gan palīdzēja, gan traucēja, jo ne-

viss, kas bija pieļaujams *Phare* projektos, ir atļauts arī ESF projektos.

Taču kopumā pieredze ir ļoti vērtīga. Būtībā visi mani izstrādātie projekti balstās uz pieredzi, ko ieguvu, *Leonardo da Vinci* programmas ietvaros viesojoties Vācijā. Tur izzināju, kā strādā Vācijas izglītības iestādes, un tagad šīs idejas ielieku savos projektos. Sēžot vien te Malnavā un nezinot, kas notiek citur, kā arī neapzinoties, ko gribas sasniegt, labu projektu nav iespējams izstrādāt...

Pa šo laiku esmu secinājis, ka skolām vajadzētu apvienoties un izstrādāt projektus centralizēti. Ir jāveido vienota sistēma Latvijā. Turklāt projekti jāraksta ir tiem, kas tos reāli īsteno, jo viņi vislabāk pārzina situāciju, specifiku un konkrētu rezultātu nepieciešamību.

Malnavas koledžā esam astoņi projektu vadītāji. Noteikti turpināsim rakstīt un īstenojam projektus izglītības uzlabošanai. Kā jau minēju, pirmajā posmā mēs uzlabojām un nodrošinājām skolā tehnisko aprīkojumu. Tagad – otrajā posmā – primārais ir mācību metodisko līdzekļu nodrošinājums. Nākamajā posmā mums ir ideja izstrādāt un pilnībā attīstīt programmu „Autoelektriķis”. Gribam koledžā moderni pasniegt lekcijas, tāpēc attīstīsim studiju prakses, izstrādāsim darba burtņicas, kā arī centīsimies veikt telpu tehnisko aprīkojumu, iegādāties kodoskopus.

Veicina audzēkņu konkurētspēju

Genja Urbāne, projektu vadītāja:

Papildus pedagoģiskajam darbam Lūznavas Profesionālajā vidusskolā rakstu projektu iesniegumus izsludinātajos ESF konkursos. Esmu izstrādājusi projektus par mācību prakses kvalitātes uzlabošanu autotransporta un ēdināšanas mācību programmās, par pedagoģisko kompetenču pilnveidi, kā arī par bilingvālās metodikas uzlabošanu, strādājot etniski daudzveidīgās mācību grupās. Pirmais projekts tuvojas jau nobeigumam, savukārt divus uzsāksim šī gada oktobrī.

Mācību prakšu uzlabošanas projekts ļoti daudz deva skolēniem, kas apgūst konkrētās specialitātes. Autotransports mūsu skolā ilgu laiku bijis kā „rūpju bērns”, jo nav mācību literatūras mācību prakšu

Lūznavas profesionālā vidusskola dibināta 1944. gadā, laika gaitā vairākkārt ir mainījis mācību iestādes statusu un izglītības programmas. Pašlaik Lūznāvā var apgūt septiņas izglītības programmas: datorsistēmas, zivkopība, iestāžu daba organizācija un vadība, ēdināšanas serviss, autotransports, apdares darbi, būvdarbi.

Mācību iestādei ir izveidota laba sadarbība ar Norvēģijas Aust-Agder pašvaldību un tās skolām. Tajā ir augsti kvalificēti pasniedzēji, kā arī nodrošināts labs tehniskais aprīkojums, tostarp mācību laboratorija, praktiskā mācību darbnīca, mācību mehāniskā darbnīca, kas ļauj jauniešiem kvalitatīvi apgūt dažādus arodus. Taču trūkst atbalsts no uzņēmumiem prakšu īstenošanā. Nepietiekams arī ir nodrošinājums ar mācību metodiskajiem materiāliem un apmācītiem prakšu vadītājiem.

Projekta nosaukums: Izglītības programmu „Ēdināšanas serviss” un „Autotransports” mācību prakšu kvalitātes uzlabošana Lūznavas profesionālās vidusskolas audzēkņiem

Projekta īstenotājs: Lūznavas profesionālā vidusskola

Projekta mērķgrupa: Lūznavas profesionālās vidusskolas audzēkņi

Projekta īstenošanas laiks: 12 mēneši

Projekta izmaksas: 8 481 LVL

ESF finansējums: 6 361 LVL

Projekta rezultāti un ieguvumi:

- 39 audzēkņiem iespēja iegūt profesijas standartam atbilstošu praksi
- izstrādāti mācību metodiskie materiāli un rokasgrāmata prakses vadītājiem
- uzlabota mācību prakses īstenošana, organizācija un norise
- audzēkņiem ir iespēja pilnveidot savu kvalifikāciju
- veicināta cilvēkresursu attīstības Latgales reģionā

Darba devēji ļoti augstu novērtējuši mācību materiālus elektrotehnikā un elektroiekārtās. Tajā ir gan pastāvīgo darbu uzdevumi, gan prakses uzdevumi, gan arī teorētiskais pamatojums, lai skolēns

Ēdināšanas servisa izglītības programmā pasniedzējas ir izstrādājušas mācību materiālu „Mācību prakses vadība” kā metodiskos norādījumus kvalifikācijas prakses īstenošanai. Līdztekus specifiskajai informācijai tajā apkopota arī informācija par to, kā noformējama un rakstāma prakses atskaite, kā arī sniegti praktiski norādījumi dienasgrāmatas aizpildīšanai. Pirmo reizi ir skaidri izdalīti prakses vērtēšanas kritēriji un kategorijas, tādējādi ļaujot izprast saņemto vērtējumu. Meitenes jau atzinīgi novērtējušas jauno mācību palīgizdevumu.

Viesojoties pie saviem norvēģu, somu un vācu kolēģiem, sapratu, ka projekti noteikti ir jāīsteno. No tiem iegūst gan skolēni, gan pasniedzēji. Taču ļoti rūpīgi jāievēro vadlīnijas. Brīvdomība šajā gadījumā neatmaksājas. Plānojot aktivitātes un sasniežamos rezultātus, jādombā maksimāli reāli, jo uzrakstītais būs arī jāīsteno. Iesakam konsultēties ar profesionāļiem, kas pārzina projektu izstrādes un īstenošanas prasības.

Gribētu, lai, īstenojot ESF projektus, varētu veikt vairāk iegādes mācību tehniskās bāzes modernizācijai. Manuprāt, lai īstenotu kvalitatīvu izglītības programmu, nepietiek tikai ar mācību materiāliem. Jābūt arī atbilstoši videi, jaunākajām tehnoloģijām un iekārtām.

ESF finansējums ir papildu iespēja uzlabot izglītības programmas un mācību procesu. Tādējādi mēs varam nodrošināt saviem audzēkņiem kvalitatīvu izglītību. Viņi iegūst labu kvalifikāciju un ir konkurētspējīgi darba tirgū. To atzinīgi novērtē arī darba devēji.

Pasniedzējs Vilis Pailiņš ierāda autotransporta programmas audzēkņiem (no kreisās) Edgaram Kaulāčam, Renāram Masam un Spodrim Silim riepu balansēšanas jauno tehniku.

īstenošanai. ESF projekta ietvaros mēs šo robu aizlāpījām. Ieguvām ļoti daudz noderīgas mācību literatūras, uzdevumu krājumus, kā arī uzlabojām kvalifikācijas prakses saturu. Izstrādājām materiālu „Mācību prakses vadība”, kurā atbilstoši mācību programmai izklāstīta gan tēma, gan prakses uzdevums un saturs, lai prakses stunda būtu līdzvērtīga mācību stundai.

prakses laikā varētu kvalitatīvi veikt uzdevumus, kā arī pēc tam prezentēt prakses atskaiti.

Projekta laikā gatavojam arī metodiskos līdzekļus autotransporta izglītības programmas apguvei. Pabeigts ir mācību materiāls „Motori”, vēl gatavojam materiālus „Agregāti un šasijas” un „Elektro-niskās sistēmas”.

Apvieno ES struktūrfondu līdzekļus izglītībai

Pašlaik Latvijā pavārus sagatavo vairāk nekā 20 mācību iestādēs, tomēr, neskatoties uz lielo absolventu skaitu, pieprasījums pēc šīs profesijas augsti kvalificētiem speciālistiem palielinās gan Latgales reģionā, gan valstī kopumā.

Analizējot pašreizējo situāciju arodizglītības

iestādēs, finansiālu resursu trūkuma dēļ gan morāli, gan fiziski ir nolietojusies un novecojusi praktisko mācību materiālu bāze, tāpēc radikāli nepieciešama mācību tehnisko līdzekļu un laboratoriju modernizācija, kā arī mācību programmu kvalitatīva uzlabošana.

Realizējot arodizglītības programmas uzlabošanas un īstenošanas projektu, Preiļu arodvidusskolā plānots sagatavot kvalificētus, mūsdienu darba tirgū konkurētspējīgus pavārus, kas būs apguvuši gan jaunākās receptes, gan ēdiena gatavošanas tehnoloģijas.

Skaidrīte Grigale, direktore p.i.:

Pirmais informācijas avots par iespēju iegūt ESF līdzfinansējumu izglītības projektiem bija PIAA mājas lapa. Uzņēmos pati rakstīt projektus un piesaistīju arī skolotāju Aiju Ančevu.

Pašlaik apstiprināti ir visi pieci projekti, ko esam iesniegušas. Trīs no tiem ir kvalifikācijas prakses īstenošanas projekti, savukārt divi – izglītības programmu izstrādes un uzlabošanas projekti.

Ir ļoti maz grāmatu mazumtirdzniecības komercdarbinieka profesijā, līdz ar to mums radās ideja, ka, izmantojot ESF dotās iespējas, varētu izveidot mācību metodiskos materiālus mazumtirdzniecības komercdarbinieka profesijā. Tie palīdzētu ne tikai audzēkņiem mācību vielas apgūvē, bet arī pedagogiem mācību stundās ienākt jau ar gatavu teorētisko materiālu un mācību uzdevumiem.

Projektā, kas ilgs līdz 2007. gada martam, izdosim 6 mācību materiālus un praktisko vingrinājumu krājumus grāmatvedībā, ekonomikā, datorzinībās, uzņēmējdarbībā un biznesa pamatos. Pedagogi daudz strādājuši pie tā, lai šos materiālus

Topošie ēdināšanas servisa speciālisti iepazīst pa ES struktūrfondu līdzekļiem iekārtoto praktisko mācību telpu.

Projekta nosaukums:

Arodizglītības programmas „Ēdināšanas serviss” uzlabošana un īstenošana Preiļu arodvidusskolā

Projekta īstenoātājs:

Preiļu arodvidusskola

Projekta īstenošanas laiks:

36 mēneši

Projekta mērķgrupa:

Preiļu arodvidusskolas arodizglītības programmas „Ēdināšanas serviss” audzēkņi

Projekta izmaksas:

90 081 LVL

ESF finansējums:

67 561 LVL

Projekta rezultāti un ieguvumi:

- 25 izglītības iestādes audzēkņiem iespēja apgūt pavāra profesiju mūsdienu tehniskajām

sagatavotu, taču ieguvēji būs arī viņi paši. Tagad viņi varēs nākt uz stundām labi sagatavoti un balstīt mācību procesu uz praktiskajiem uzdevumiem, interaktīvajām nodarbībām. Gribam padarīt mācību procesu interesantāku.

Īstenojot prakšu projektus, spriedām, ka citreiz tos vairs neizstrādāsim, jo skola no šiem projektiem praktiski neko neiegūst. Taču ar laiku sapratām, ka lieli ieguvēji ir mūsu skolēni. Viņiem tiek labākas prakses vietas, vērtīgāka pieredze. Lielākas problēmas sagādāja prakšu vietu atrašana datortehnikas mehāniķiem. Cenšamies motivēt uzņēmumus, piešķirot no projekta līdzekļiem par katru praktikantu noteiktu naudas summu, ko uzņēmums var tālāk izmantot prakses vietas uzlabošanai, materiālu iegādei un prakses vadītāja algošanai.

Prieks, ka šajā gadā jau ir uzņēmumi, kas paši interesējas par studentiem – potenciālajiem praktikantiem. Tādējādi arī skolai veidojas laba sadarbība ar uzņēmumiem. Lielākā daļa praktikantu savā prakses vietā iegūst pastāvīgu darbu.

Ikvienam, kas uzņemas izstrādāt un vadīt projektu, jārēķinās, ka tas prasīs daudz laika. Bieži vien tās būs sestdienas un svētdienas, dažreiz arī negulētas nakts. Lai visa dokumentācija būtu kārtībā, ir ļoti jāstrādā. Manuprāt, ES struktūrfondu apguves lielākais mīnuss ir milzīgais darbs ar papīriem, izteiktā birokrātija. Būtu labi, ja atskaites varētu apkopot, tādējādi ietaupot gan laika, gan materiālos resursus.

prasībām atbilstošā un moderni iekārtotā mācību telpā

- profesijas standartam atbilstoši uzlabota arodizglītības programma
- iekārtots teorētisko mācību kabinets ar nepieciešamo aprīkojumu un izstrādāti mācību metodiskie materiāli
- jaunie speciālisti apmācīti strādāt ar modernu profesionālo aprīkojumu
- veicināta tūrisma nozares attīstība Preiļu rajonā
- darba tirgus nodrošināts ar kvalificētiem darbiniekiem

Aija Ančeva, projektu vadītāja:

Preiļu arodvidusskola ir valsts skola, līdz ar to finansējums ir ierobežots. ESF projekti bija jauna

iespēja, kā piesaistīt līdzekļus izglītības saturu un procesa uzlabošanai, un mums likās, ka vajag mēģināt. Savā ziņā tā bija uzdrīkstēšanās.

Ar ESF atbalstu uzlabotajā arodizglītības programmā „Ēdināšanas serviss” pašlaik ir uzņemts 21 audzēkņi. Ir iekārtota mācību telpa, pašlaik veicam materiālās bāzes uzlabošanu – iepērkam traukus, elektropreces, uzlabojam materiāli tehnisko bāzi. Gribam, lai mūsu audzēkņi iepazīst modernākās ierīces kulinārijas laboratorijā, ar kādām pašlaik strādā profesionālo ēdināšanas servisu speciālisti.

Programma ir novecojusi un neatbilst vairs mūsdienu prasībām. Projekta ietvaros mums ir iespēja aktualizēt programmu un uzlabot tās saturu. Pilnībā to varam izdarīt tikai apvienojot ESF un ERAF līdzekļus. Respektīvi, ar ERAF palīdzību izremontējam telpas un aprīkojam mācību laboratoriju. Ar ESF atbalstu iegādājāmie programmas īstenošanai nepieciešamo sīko inventāru un izstrādājāmo mācību materiālus.

Manuprāt, projekti noteikti ir jāraksta. Pieredze ir laba. Problēmas gan sagādā ļoti ilgais projektu izskatīšanas laiks. Mēs vēlētos, lai viss notiktu daudz ātrāk.

Motivē apgūt kokapstrādes profesiju

Latgales reģionā ik gadu pieaug kokapstrādes uzņēmumu skaits. Aktuāla kļūst koka ēku (pirtu, dzīvojamu māju, viesu māju u.c.) celtniecība. Līdz ar straujo būvniecības attīstību audzis arī pieprasījums pēc šīs nozares speciālistiem.

Latvijā šobrīd namdarus sagatavo piecas profe-

sionālās izglītības iestādes, Latgales reģionā tikai viena – Latgales Amatniecības meistarų skola (LAMS).

Izvērtējot piedāvāto literatūru būvniecības jomā, redzams, ka būvniecības nozarē ir plašs grāmatu klāsts profesionāļiem, bet nav specializēto mācību līdzekļu profesionālajos mācību priekšme-

tos, piemēram, būvdarbu tehnoloģija, namdaru darbi, būvkonstrukcijas u.tml. Latgales Amatniecības meistarų skolas īstenotajā projektā plānots izstrādāt nepieciešamo metodisko materiālu komplektu, tādējādi atvieglojot pedagogu darbu un motivējot audzēkņus labāk apgūt mācību vielu.

Staņislava Igaune, direktore:

Izglītībā aizvien parādās jaunas prasības. Lai mūsu audzēkņi varētu kvalitatīvāk apgūt izglītības programmas, mums ir jāmeklē papildu finansējums, jo valsts budžets nenodrošina visas nepieciešamās lietas. Par laimi, mums ir ļoti aktīvs kolektīvs – skolotāji nāk pie manis ar ierosinājumiem un vēlmēm, izsaka idejas, kādās programmās mūsu skola varētu iesaistīties un kādus projektus vēlētos paši skolotāji īstenot.

Pirms ESF esam īstenojuši *Socrates* projektus un iesaistījušies *Leonardo da Vinci* programmā. Līdz ar to esam pabijuši citās valstīs un iepazinuši citu valstu pieredzi. Viss redzētais ir rosinājis mums pašiem darboties un īstenot projektus. Ideju mums netrūkst. Turklāt nepārtraukti meklējam jaunas ierosmes.

Pašlaik īstenojam trīs ESF līdzfinansētus projektus, vienu esam jau pabeiguši. Domāju, ka vislielākais ieguvums no

Izglītības programmas "Būvdarbi" 1. kursa audzēknis A. Butkevičs izgatavo kalta rokturi

Projekta nosaukums:

Izglītības programmas „Būvdarbi” aktualizēšana un īstenošana Latgales Amatniecības meistarų skolā

Projekta īstenoātājs:

Latgales Amatniecības meistarų skola

Projekta mērķgrupa:

pamatizglītību ieguvušie Latgales Amatniecības meistarų skolas audzēkņi, kas izvēlējušies apgūt namdara specialitāti

Projekta īstenošanas laiks: 34 mēneši

Projekta izmaksas: 39 716,73 LVL

ESF finansējums: 29 787,56 LVL

projekta „Izglītības programmas „Būvdarbi” aktualizēšana un īstenošana Latgales Amatniecības meistarų skolā” ir tas, ka varējām pilnveidot šo programmu. Projektā esam iesaistījuši profesionāļus no citām būvamatniecības skolām un uzņēmumiem visā Latvijā. Ar viņu palīdzību šo programmu pārstrādājām un aktualizējām.

Programmas aktualizēšana ilga 7 mēnešus. Organizējām seminārus gan šeit Latgales Amatniecības meistarų skolā, gan Rīgas Būvamatniecības vidusskolā. Līdz ar to esam ieguvuši ļoti noderīgas un jaunas zināšanas. Domāju, ka tagad programma ir daudz interesantāka arī mūsu reģiona jauniešiem. Piedāvājam apgūt koka ēku celtniecības un guļbūvju būvēšanas prasmes, kas pašlaik ir ļoti aktuāli ne tikai mūsu reģionā, bet visā Latvijā. Interesi par šo izglītības programmu izrāda pat dažādi uzņēmēji – brauc uz skolu, interesējas par apgūstamajām prasmēm, piedāvā darbu vēl skolu nepabeigušajiem jauniešiem, informē mūs par iemaņām un prasmēm, ko jauniešiem vajadzētu apgūt. Arī pedagogi kļūst kompetentāki, līdz ar to ieguvēji ir visi.

Pirms ESF projektiem īstenojām arī *Phare* projektu, kura ietvaros sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas domi iekārtojām galdnieku darbnīcu – uzstādījām jaunus, modernus, pašreizējām prasībām atbilstošus darba galdus. Par skolas līdzekļiem mēs

Projekta rezultāti un ieguvumi:

- 25 uzņēmējiem audzēkņiem nodrošinātas daudzpusīgas zināšanas, kas atbilst darba devēju prasībām
- aktualizēta un uzsākta īstenot izglītības programma „Būvdarbi” un izstrādāti metodiskie materiāli profesionālajos mācību priekšmetos
- īstenošana skolotāju un potenciālo darba devēju sadarbība metodisko materiālu izstrādē
- audzēkņiem sniegta zināšanas un prasmes atbilstoši darba tirgus prasībām
- veicināta nodarbinātības un cilvēkresursu attīstība būvniecības nozarē Latvijā

noteikti nevarētu tuvāko 10 gadu laikā šādas darba vietas ierīkot.

Tagad iekārtotajā darbnīcā strādā ESF projekta audzēkņi. Varētu pat teikt, ka ESF projekts ir iepriekš paveiktā turpinājums, lai pilnībā nodrošinātu galdnieka un namdara specialitātes apguvi.

Dzintra Lempa, projektu vadītāja:

Realizējot ESF projektus, skolas darbinieki guva jaunu pieredzi projektu izstrādē, vadībā un projekta aktivitāšu īstenošanā. Nu jau ir apgūtas nepieciešamās pamatzināšanas un iemaņas projektu vadīšanā, līdz ar to darbs projektos vairs nešķiet tik sarežģīts.

Izstrādājot ESF projektus, jāreķinās, ka tas prasis daudz laika un lielu darbu dokumentācijas un atskaišu sagatavošanā. Lielā birokrātija un milzīgie papīru kalni dažreiz traucē īstenot projekta aktivitātes. Turklāt ne viss ieguldītais darbs ir apmaksāts. Daļēji tā ir pat uzpūšanās no projektu vadītāju puses, lai kvalitatīvi īstenotu projekta aktivitātes un sasniegtu izvirzīto mērķi. Taču, ja izdodas ieceļēt, kā rezultātā varam jauniešiem nodrošināt labāku izglītību, tas ir liels gandarījums.

Profesionālās izglītības attīstības aģentūra

ESF ieviešanas daļa

Tālrunis: 7814322; fakss: 7814344

E-pasts: esf@paaa.gov.lv

www.paaa.gov.lv

Ziņu izdevumu līdzfinansē Eiropas Savienība